

здійснює відповідно до Указу Президента України від 06.04.2011 р. № 398 "Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України", Державна авіаційна служба України. Державіаслужба відповідно до покладених на неї завдань здійснює сертифікацію суб'єктів, що надають агентські послуги з продажу авіаційних перевезень.

Отже, важливе місце у забезпеченні якісного надання авіаційних послуг займає сертифікація у сфері авіаційної діяльності. Вона дає можливість об'єктивно оцінити чи суб'єкт та об'єкт авіаційної діяльності відповідає вимогам авіаційних правил України.

Література

1. Юридический энциклопедический словарь / глав.ред. А. Я. Сухарев; ред. кол.: М. М. Богуславский, М. И. Козырь, Г. М. Миньковский. – М. : Сов. энциклопедия, 1984. – 415 с.
2. Димов Ю. В. Метрология, стандартизация и сертификация : учеб. для вузов. – 2-е изд. – М. : Питер, 2004. – 432 с.
3. Ожегов С. И. Словарь русского языка : 70000 слов / Ожегов С. И. ; под ред. Н. Ю. Шведовой. – 23-е изд. – М. : Рус. яз., 1991. – 917 с.
4. Юридический энциклопедический словарь / под ред. В. Е. Крутских. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Инфра-М, 2004. – 450 с.
5. Тихомирова Л. В. Юридическая энциклопедия / Тихомирова Л. В., Тихомиров М. Ю. ; под ред. М. Ю. Тихомирова. – М. : Инфра-М, 1998. – 526 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови / укл. і гол. ред. В. Г. Бусел. – К. : Ірпінь: ВТФ "Перун", 2004. – 1440 с.
7. Закон України "Про підтвердження відповідності" від 17 травня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 169.
8. Великий енциклопедичний юридичний словник / за зал ред. Ю. С. Шемчушенка. – К. : Юрид. думка, 2007. – 992 с.
9. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
10. Лосюк Л. В. Загальні аспекти законодавчого регулювання сертифікації в Україні / Л. В. Лосюк // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 535-538.

КОНТРОЛЬ НА ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ

Контроль є складовою частиною управління, засобом виконання її завдань, функцією управління, тому особливість контролю полягає у втручанні контролюючих органів в оперативну діяльність підконтрольних, в наданні їм обов'язкових вказівок, припинення, зміну або скасування актів управління, прийнятті примусових заходів щодо підконтрольних посадових осіб. Перевірка виконання як складова частина контрольної діяльності носить тематичний характер і полягає у перевірці виконання певних законів і нормативних актів підлеглим апаратом. Нагляд на повітряному транспорті має на меті виявлення, попередження правопорушень, усунення їх наслідків і залучення винних до відповідальності. Органи, що здійснюють функції нагляду, не мають права втручатися в оперативну і господарську діяльність об'єктів нагляду, змінювати або скасовувати акти органів державного управління. Існує два види нагляду: а) нагляд, що здійснюється органами прокуратури, – загальний нагляд; б) нагляд з боку різних державних інспекцій і служб – адміністративний нагляд. Адміністративний нагляд, як спосіб забезпечення законності і дисципліни в публічному управлінні, має за мету попередження, виявлення та припинення протиправних дій, усунення причин і умов правопорушень, але при здійсненні цього виду нагляду державні інспекції та служби можуть застосовувати заходи адміністративного примусу в разі виявлення порушення відповідних приписів у сфері діяльності, підвідомчій тієї чи іншої інспекції або службі. Адміністративний контроль – поняття відносно нове – це спосіб адміністративного права, який спрямований у майбутнє та має на меті навчити суб'єктів владних повноважень мистецтву управління [1]. С. Кирій під аудитом адміністративної діяльності розуміє специфічне дослідження з метою аналізу, оцінки та надання рекомендацій що-

до економічності, ефективності та результативності використання публічних ресурсів та підкреслює, що найбільш важливим для суспільства в аудиті адміністративної діяльності є надання рекомендацій щодо економії публічних ресурсів, шляхів підвищення ефективності діяльності окремих ланок управлінської системи та вдосконалення напрямків досягнення результативності прийнятих державно – управлінських рішень [5, с. 85-95]. Аудит має єдиний предмет і метод з іншими видами контролю, тому використовує ті самі джерела інформації, методичні прийоми і контрольно-ревізійні процедури, які застосовуються у контрольно-ревізійному процесі. Моніторинг – цілісний управлінський інструмент, до складу якого входять діагностика, дослідження, оцінювання і контроль, які в свою чергу знаходяться у постійному взаємозв'язку і проявляються залежно від завдань моніторингу [6]. Моніторинг є різновидом контролю, певною його формою, яку можна порівняти із наглядом (за наслідками впливу). Моніторинг – це відстеження ситуації чи процесу у сфері управлінської діяльності, "безконтактні" способи перевірок, як спостереження та аналіз, за допомоги яких робиться висновок, оцінка і прогноз стану чи динаміки розвитку [7, с. 94]. З. Гбур розглядає моніторинг як інструмент механізмів публічного управління, та пропонує таке визначення поняття як постійне спостереження за будь-яким процесом з метою виявлення його відповідності бажаному результату чи первинним пропозиціям – спостереження, аналіз, оцінка і прогноз стану оточення, певних дій та явищ [8, с. 16]. І. Стеців вважає моніторинг прийомом методу контролю, ідентичний спостереженню і одночасно формою контролю, оскільки при його здійсненні застосовують декілька прийомів (порівняння, аналіз) та погоджується із думкою вчених Є. Калюга [9, с. 50], М. Білухи та Т. Микитенко [10, с. 76], щодо поняття інвентаризація, яку також вважає прийомом методу контролю і одночасно виступає у ланці внутрішньогосподарського контролю формою адміністративного контролю [11]. У правовому полі України поряд з терміном "перевірка" часто зустрічаємо термін "ревізія". Перевірка – це обстеження і вивчення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації або їх підрозділів. Ревізія – метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових пи-

тань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань [12]. Контроль розглядається і як загальна функція системи перевірки виконавчої дисципліни при реалізації усіх раніше згаданих функцій, і як спеціальна функція органів державного нагляду, спеціальних служб та уповноважених на те представників громадськості. Спеціальний контроль передбачає інспектування. Слід підкреслити, що інспектування є функцією, яка притаманна виключно органам виконавчої влади – воно являє собою функцією державного управління, яка у поєднанні із іншими функціями утворюють функціональне призначення того чи іншого представника виконавчої гілки влади [14, с. 195].

Для з'ясування дійсного потенціалу контролю слід розмежувати його із суміжними поняттями. Контроль не слід ототожнювати з іншими, хоча й суміжними, правовими поняттями – наглядом, моніторингом, аудитом, обліком тощо. Вищевикладене визначає певний взаємозв'язок контролю із наглядом, контролінгом, перевіркою, аудитом, ревізією, інспектуванням, моніторингом, спостереженням. Підтримка режиму законності здійснюється за допомогою усіх цих правових інститутів, однак різною є їх роль і значення.

Література

1. Галуцько В. Адміністративний контролінг як спосіб охорони суб'єктів права власності / В. Галуцько // Персонал. – 2007. – № 5. – С. 80- 83.
2. Чаплигіна Ю. С. Місце контролінгу в управлінні підприємством / Ю. С. Чаплигіна // Управління розвитком. – 2010. – № 7(83). – С. 174- 175.
3. Андрійко О. Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади: монографія / О. Ф. Андрійко. – Київ : Наукова думка, 2004. – 301 с.
4. Інструкція про порядок проведення перевірок, ревізій Рахунковою палатою: Постанова Рахункової палати від 03 грудня 1999 року № 25-1 // Офіційний вісник України. – 2000. – №51. – Ст. 347.
5. Петрицький А. Л. Державний фінансовий контроль в Україні: окремі організаційно-правові питання здійснення / А. Л. Петрицький // Право та Україна. – 2011. – №3. – С. 192-201.